

Täysistunto

Keskiviikko 19.11.2025 klo 14.00—18.44

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 87/2025 vp

Valiokunnan mietintö StVM 15/2025 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 14. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.56 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Terveystietojen liittyvät tiedot ovat herkkiä. Niihin liittyy yksityisyys, luottamus ja suojan tarve. Emme voi kiistää, että ilman yhteisiä pelisääntöjä on valtava mahdollisuus tietojen väärinkäytökselle. Siksi tarvitsemme tämän esityksen kaltaiset yhteiset säännöt sille, että näitä tietoja käytetään oikein. Tällä hallituksen esityksellä korjataan toisiolain puutteita, jotta sosiaali- ja terveystietoja voidaan käyttää paremmin tutkimuksen, kehittämisen ja innovaatioiden hyväksi eli mahdollistaa tulevaisuuteen katsominen turvallisesti ja yksilön oikeuksia kunnioittaen.

Arvoisa puhemies! Kyseessä on tasapainoinen kokonaisuus. Kansalaisten tietosuojan varmistetaan, mutta tieto ei jää lukkojen taakse. On tärkeää mahdollistaa tiedollisten resurssiemme käyttö silloin, kun sillä voidaan edistää terveyttä, hyvinvointia ja koko yhteiskunnan turvallisuutta. Toisiolain voimassaolon aikana on ilmennyt konkreettisia haasteita. Tietoluvat, aineistojen käyttö ja kansainväliset tutkimusyhteistyöt ovat kohdanneet esteitä, joita ei alun perin osattu riittävästi ennakoita. Nyt nämä haasteet korjataan, ja hyvä niin.

Ehdotetut muutokset palvelevat laajasti yhteiskuntamme toimijoita aina yliopistoista, sairaaloista ja hyvinvointialueilta lääketeollisuuteen ja potilasjärjestöihin.

Arvoisa puhemies! On tärkeää korostaa, että tässä ei ole kyse vain hallinnollisesta lainsäädäntöhankkeesta. Tämä on osa laajempaa turvallisuuskysymystä. Tietoturvallisuus ja kansallinen turvallisuus ovat olleet tämän esityksen keskiössä. Terveystietojen pitää olla käytettävissä vain hallitusti ja suojatusti. Tämä esitys tarjoaa nyt siihen ratkaisun. Vahva tietosuoja ei ole este, vaan edellytys sille, että ihmiset luottavat järjestelmään. Kun luottamus on kunnossa, myös tutkimusta ja kehittämistä voidaan tehdä vastuullisesti. Vain näin syntyy toimintaympäristö, joka on houkutteleva myös kansainvälisesti ja jossa suomalaiset potilaat hyötyvät ensimmäisinä uusista hoitomuodoista ja ratkaisuista. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Keskustelu päättyi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 112/2025 vp

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 87/2025 vp sisältyvät 1.—6. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.